

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000840

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тоцька Анна Володимирівна

2. Anna V. Totska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 227

Назва наукової спеціальності: Терапія та реабілітація

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 27190 Фізична терапія, ерготерапія (227 Фізична терапія, ерготерапія)

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: фізична реабілітація

Місце роботи здобувача: Комунальне некомерційне підприємство «Міська клінічна лікарня №4»
Дніпровської міської ради

Код за ЄДРПОУ: 01280527

Місцезнаходження: вул. Ближня, Дніпро, Дніпровський р-н., 49102, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12742

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.35.35

Тема дисертації:

1. Обґрунтування застосування інноваційних технологій при гострому мозковому інсульті та зорово-просторовому неглекті
2. Innovative technologies justification in occupational therapy of stroke and visuospatial neglect

Реферат:

1. У дисертаційній роботі наведено теоретичне обґрунтування та нове вирішення актуального науково-практичного завдання – підвищення ефективності реабілітації при обмеженнях життєдіяльності у пацієнтів з гострим мозковим інсультом (ГМІ) та зорово-просторовим неглектом (ЗПН) шляхом розробки та обґрунтування програми ерготерапевтичних втручань з використанням пристрою для інтерактивної та когнітивної реабілітації і технології віртуальної реальності (ВР) з урахуванням стану дрібної моторики, великих моторних функцій верхньої кінцівки та когнітивних функцій. Для досягнення поставленої мети було використано клінічні, інструментальні, функціональні та статистичні методи дослідження. Для вирішення завдань, поставлених в дисертаційній роботі, дослідження було проведено у два етапи. Метою першого етапу було оцінювання впливу раннього застосування компенсаторних стратегій на стан дрібної моторики, великих функцій верхньої кінцівки, когнітивних функцій та обмеження життєдіяльності у пацієнтів з ГМІ та ЗПН протягом післягострого періоду реабілітації. Для виконання поставлених на цьому етапі мети та завдань

протягом 2023-2024 рр. було включено у дослідження 115 пацієнтів. На II етапі дослідження протягом 2024-2025 рр. з метою підвищення ефективності реабілітації пацієнтів з ГМІ та наявністю ознак ЗПН було розроблено, обґрунтовано, впроваджено в практику та оцінено ефективність програм ерготерапії з використанням пристрою для інтерактивної та когнітивної реабілітації Муґро і технології ВР. На цьому етапі дослідження відбувалось в паралельних групах, зокрема в першій групі було включено 41 особу, а в другу групу – 26 осіб. Встановлено, що застосування програми ерготерапії з використанням пристрою для інтерактивної та когнітивної реабілітації показало більшу ефективність для відновлення великих моторних функцій верхньої кінцівки, зниження проявів ЗПН та обмеження життєдіяльності. Зокрема після застосування програми ерготерапії у пацієнтів основної групи в 2,1 рази краще були показники великих моторних функцій за результатами ВВТ ($p < 0,05$), в 3,3 рази більшою була динаміка зменшення обмежень життєдіяльності за рівнем ІБ ($p < 0,05$), на 27,1% рідше зустрічались ознаки ЗПН наприкінці терапії ($p < 0,05$) порівняно з стандартною терапією. При цьому, не було встановлено переважної ефективності авторської програми з використанням пристрою для інтерактивної та когнітивної терапії щодо покращення когнітивної функції за МоСА, функціонування верхньої кінцівки за шкалою Фугл-Мейера, а також щодо відновлення дрібної моторики верхньої кінцівки за 9НРТ ($p > 0,05$) порівняно зі стандартною програмою. Застосування реабілітаційної програми з використанням технології ВР показало на 31,3% більшу ефективність щодо відновлення рівня когнітивних функцій за МоСА, на 68,4% кращу ефективність щодо відновлення великих моторних функцій за показником ВВТ, на 40,2% кращу динаміку за показниками сенсомоторного стану верхньої кінцівки за даними шкали Фугл-Мейера ($p < 0,05$), на 25,0% меншими були прояви ЗПН за тестами поділу ліній навпіл та викреслювання зірок, що в сукупності сприяло кращому відновленню рівня незалежної активності при виконанні повсякденних завдань за рівнем ІБ, яка була в 2 рази кращою порівняно з стандартною терапією ($p < 0,05$). При цьому, не було встановлено переважної ефективності розробленої авторської програми з використанням технології ВР щодо покращення дрібної моторики верхньої кінцівки за тестом 9НРТ ($p > 0,05$) порівняно зі стандартною програмою терапії

2. The dissertation provides a theoretical justification and a new solution to the current scientific and practical task - increasing the effectiveness of rehabilitation in patients with stroke and visual-spatial neglect (VSN) by developing and substantiating a program of occupational therapy interventions using a device for interactive and cognitive rehabilitation and virtual reality (VR) technology, taking into account the state of fine motor skills, gross motor functions of the upper limb and cognitive functions. To achieve the set goal, clinical, instrumental, functional and statistical research methods were used. To solve the tasks set in the dissertation, the study was conducted in two stages. The aim of the first stage was to assess the impact of early application of compensatory strategies on the state of fine motor skills, large functions of the upper limb, cognitive functions and limitations of vital activity in patients with stroke and VSN during the post-acute rehabilitation period. To achieve the goals and objectives set at this stage, 115 patients were included in the study during 2023-2024. At the second stage of the study during 2024-2025 in order to increase the effectiveness of rehabilitation of patients with stroke and the presence of signs of VSN, the effectiveness of occupational therapy programs using the Myro interactive and cognitive rehabilitation device and VR technology was developed, substantiated, implemented and assessed. At this stage, the study took place in parallel groups, in particular, 41 people were included in the first group, and 26 people in the second group. It was found that the use of an occupational therapy program using a device for interactive and cognitive rehabilitation showed greater effectiveness in restoring gross motor functions of the upper limb, reducing the manifestations of VSN and limiting vital activities. In particular, after using the occupational therapy program, the indicators of gross motor functions according to the results of IVT in patients of the main group were 2.1 times better ($p < 0.05$), the dynamics of reducing limitations in vital activities according to the level of IB was 3.3 times greater ($p < 0.05$), and signs of VSN were 27.1% less common at the end of therapy ($p < 0.05$) compared to standard therapy. At the same time, the author's program using the interactive and cognitive therapy device was not found to be more effective in improving cognitive function according to MoCA, upper limb functioning according to the Fugl-Meyer scale, and in restoring fine motor skills of the upper limb according to the 9HPT ($p > 0.05$) compared to the standard program. The use of a rehabilitation program using VR technology

showed 31.3% greater effectiveness in restoring the level of cognitive functions according to MoCA, 68.4% better effectiveness in restoring fine motor functions according to the BBT index, 40.2% better dynamics according to the sensorimotor state of the upper limb according to the Fugl-Meyer scale ($p < 0.05$), 25.0% less manifestations of VSN according to the tests of dividing lines in half and drawing stars, which together contributed to a better restoration of the level of independent activity when performing everyday tasks according to the IB level, which was 2 times better compared to standard therapy ($p < 0.05$). At the same time, no predominant effectiveness of the developed author's program using VR technology in improving fine motor skills of the upper limb according to the 9HPT test ($p > 0.05$) compared to the standard therapy program was established.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

1. Тоцька АВ, Неханевич ОБ, Корота ЮВ, Мохна ВС, Харченко ВО. Ефективність застосування компенсаторних стратегій у реабілітації пацієнтів із зорово-просторовим неглектом протягом післягострого періоду реабілітації гострого мозкового інсульту. Медичні перспективи. 2025;30(1):127-134
2. Тоцька АВ, Неханевич ОБ, Корота ЮВ, Мохна ВС, Логвиненко ВВ. Ефективність застосування пристрою для інтерактивної та когнітивної терапії при реабілітації пацієнтів із зорово-просторовим неглектом унаслідок мозкового інсульту протягом післягострого періоду реабілітації. Медичні перспективи. 2025;30(3):192-199
3. Тоцька АВ, Мохна ВС, Соміло ОБ, Ціж ЛМ, Авраменко ВВ. Ефективність технології віртуальної реальності при реабілітації пацієнтів із зорово-просторовим неглектом унаслідок мозкового інсульту. Медичні перспективи. 2025;30(4):161-170.
4. Тоцька АВ, Неханевич ОБ, Корота ЮВ, Мохна ВС, Авраменко ВВ, Неханевич ЖМ. Компенсаторні стратегії в реабілітації пацієнтів із зорово-просторовим неглектом внаслідок мозкового інсульту: ефективність та перспективи відновлення. Proceedings of II International Scientific and Practical Conference, 25-27 September 2025, Chicago, USA, 2025. С. 112-121
5. Тоцька АВ, Неханевич ОБ, Корота ЮВ, Мохна ВС, Авраменко ВВ, Неханевич ЖМ. Ефективність пристрою для інтерактивної та когнітивної реабілітації пацієнтів з зорово-просторовим неглектом внаслідок мозкового інсульту. Proceedings of II International Scientific and Practical Conference, 28-30 September 2025, Berlin, Germany, 2025. С. 116-123
6. Тоцька АВ, Неханевич ОБ. Ерготерапія пацієнтів із зорово-просторовим неглектом внаслідок мозкового інсульту. Матер. V Національного конгресу фізичної та реабілітаційної медицини «Фізична та реабілітаційна медицина в Україні: впровадження доказової реабілітації, реорганізація з «кількості у якість», 14-15 листопада 2025, м. Львів. С. 56-57
7. Тоцька АВ. Місце ерготерапії у відновленні функцій верхньої кінцівки у пацієнтів після інсульту. Матер. V Міжнар. наук.-практ. конф. «Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині)», 28-29 лютого 2024 р. Запоріжжя, 2024. С. 267-268
8. Тоцька АВ. Використання Канадської шкали ефективності діяльності в ерготерапії після перенесеного ішемічного інсульту. Матер. IV міжнар. наук.-практ. конф. «Інновації партнерської

взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму», 21-22 травня 2020 р. м. Кам'янець-Подільський, 2020. С. 235-237

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0121U114435

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Неханевич Олег Борисович

2. Oleh V. Nekhanevych

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.24

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Богдановська Надія Василівна

2. Nadiia V. Bogdanovska

Кваліфікація: д. б. н., професор, 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2410-845X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лазарева Олена Борисівна

2. Olena B. Lazarieva

Кваліфікація: д. фіз. вих., професор, 24.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7435-2127

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дзяк Людмила Антонівна

2. Lyudmila A. Dzyak

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2827-3663

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Смирнова Олена Леонідівна

2. Olena L. Smyrnova

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.24

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2354-5380

